

## Δεκαοχτώ κείμενα

Τον Ιούλιο του 1970, μια συλλογική φωνή σπάζει τη «σιωπή» που επέβαλε η χουντική λογοκρισία. Εκδίδεται ένας συλλογικός τόμος διηγημάτων, τα *Δεκαοχτώ κείμενα*, από τις εκδόσεις Κέδρος. Στην έκδοση συμμετείχαν οι: Γιώργος Σεφέρης, Μανόλης Αναγνωστάκης, Νόρα Αναγνωστάκη, Αλέξανδρος Αργυρίου, Θανάσης Βαλτινός, Λίνα Κάσδαγλη, Νίκος Κάσδαγλης, Αλέξανδρος Κοτζιάς, Τάκης Κουφόπουλος, Μένης Κουμανταρέας, Δημήτρης Μαρωνίτης, Σπύρος Πλασκοβίτης, Ρόδης Ρούφος, Τάκης Σινόπουλος, Καίη Τσιτσέλη, Στρατής Τσίρκας, Θεόφιλος Δ. Φραγκόπουλος και Γιώργος Χειμωνάς. Μια ανομοιογενής ομάδα Ελλήνων συγγραφέων και λογίων τόλμησαν να δημοσιεύσουν επώνυμα κείμενα στα οποία με λιγότερο ή περισσότερο υπαινικτικό τρόπο υπερασπίζονταν την ελεύθερη πνευματική και καλλιτεχνική δημιουργία. Ακολουθεί απόσπασμα από τον πρόλογο του βιβλίου.

*Παρουσιάζοντας για πρώτη φορά, ύστερα από τρία χρόνια, πρωτότυπη λογοτεχνική εργασία σε τούτο τον τόμο, πιστεύουμε ότι συμβάλλουμε σε μιαν απόπειρα επανατοποθέτησης του προβλήματος του Έλληνα δημιουργού κάτω απ' τις σημερινές συνθήκες, [...] επιχειρούμε να επαναλάβουμε, με τον εκφραστικό μας τρόπο ο καθένας, την πίστη μας σε κάποιες θεμελιακές αξίες, με πρώτη ανάμεσά τους το δικαίωμα της ελεύθερης πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, που δεν θα παύσουμε να διεκδικούμε και που συνδέεται αναπόσπαστα με το σεβασμό της γνώμης και της αξιοπρέπειας όλων ανεξαιρέτα των δημιουργών, αλλά και του κάθε ανθρώπου. [...]*

Δεκαοχτώ κείμενα,  
πρόλογος

## Ασκήσεις

1. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο τη φράση: *Το δικαίωμα της ελεύθερης πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας συνδέεται αναπόσπαστα με το σεβασμό της γνώμης και της αξιοπρέπειας όλων των δημιουργών αλλά και του κάθε ανθρώπου.*
2. Να επιλέξετε, ως ομάδα, ένα από τα κείμενα που περιλαμβάνονται στον τόμο, για να το επεξεργαστείτε. Προσπαθήστε να διερευνήσετε τους υπαινικτικούς τρόπους με τους οποίους ο συντάκτης υπερασπίζεται με το κείμενό του τις αξίες στις οποίες πιστεύει.
3. Να οργανώσετε μια έρευνα σχετικά με τη λογοκρισία στην Ελλάδα την περίοδο της δικτατορίας. Ερευνήστε τις απαγορεύσεις που επέβαλε η δικτατορία στα ΜΜΕ και σε διάφορους τομείς της τέχνης, καθώς επίσης και την αντίσταση που προέβαλαν Έλληνες καλλιτέχνες με τα έργα τους.
  - Μπορείτε να ασχοληθείτε με τα αντιδικτατορικά τραγούδια, όπως π.χ. τα *Τραγούδια του Αντρέα του Μίκη Θεοδωράκη* ([στίχοι](#) και [βίντεο](#)), τα *Τραγούδια του δρόμου* του Μάνου Λοΐζου ([στίχοι](#) και [βίντεο](#) [1](#), [2](#), [3](#), [4](#), [5](#), [6](#)) και τα πολιτικά τραγούδια του Θάνου Μικρούτσικου ([στίχοι](#) και [βίντεο](#)).
  - Μπορείτε, επίσης να ασχοληθείτε με την πολιτική γελοιογραφία κατά της χούντας, όπως π.χ. με τις σχετικές γελοιογραφίες του Κώστα Μητρόπουλου.
  - Μπορείτε ακόμη να ασχοληθείτε με το θέατρο, όπως π.χ. με την παράσταση του θεατρικού έργου *Το μεγάλο μας τσίρκο* του Ιάκωβου Καμπανέλλη, που ανέβηκε το 1973 από τον θίασο της Τζένης Καρέζη και του Κώστα Καζάκου.

🔍 ΕΡΕΥΝΑ

🔍 ΠΡΟΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΟΣ ΛΟΓΟΣ  
ΜΕ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΠΕ

Να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα της έρευνάς σας σε προσχεδιασμένο προφορικό λόγο, με τη βοήθεια κατάλληλου προγράμματος παρουσίασης (π.χ. power point). Προσέξτε ότι πρόκειται για περίπτωση προφορικής επικοινωνίας με την υποστήριξη του γραπτού λόγου. Για να διατηρηθεί, λοιπόν, η αμεσότητα και η ζωντάνια της προφορικής επικοινωνίας, δεν πρέπει να περιοριστείτε στην ανάγνωση των κύριων σημείων της ομιλίας σας, τα οποία είναι καταγραμμένα στο power point. Προσπαθήστε να αναπτύξετε τα σημεία αυτά σε ελεύθερο προφορικό λόγο, αξιοποιώντας παράλληλα τα παραγλωσσικά και τα εξωγλωσσικά στοιχεία της ομιλίας.